

ISBN: 978-625-7587-39-6

© 2018 Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.

ketebe.com

Ketebe Yayınları: 510

Keşif

Yayın Yönetmeni

Furkan Çalışkan

Dizi Editörü

Aykut Ertuğrul

Yayıma Hazırlayan

Hümeyra Çalışkan

Düzeltili

Meltem Ortakçı

Kapak

Harun Tan

Mizanpaj

Nilgün Sönmez

1. BASKI

Ağustos 2021
İstanbul

Ketebe Yayınları

Sertifika No. 49619

Maltepe Mahallesi Fetih

Caddesi No: 6 Dk: 2

Topkapı 34010 İstanbul

Tel: 212 612 29 30

e-mail: ketebe@ketebe.com

Baskı ve Cilt

Mega Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.

Cihangir Mah. Güvercin Cad.

No: 3/1 Baha İş Merkezi A Blok

Kat: 2 34310 Haramidere -

Avcılar / İstanbul Sertifika No: 44452

Tel: 212 412 17 00

© Özgün adı *An Analysis of John Berger's Ways of Seeing* olan eserin Türkiye hakları Taylor&Francis Group ile anlaşmalı olarak Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A.Ş.'ne aittir. İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

John Berger'in Görme Biçimleri

Bir Tahlil

Katja Lang
Emmanouil Kalkanis

Türkçesi:
İpek Topçuoğlu

İÇİNDEKİLER

ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE GÖRME BİÇİMLERİ	7
ORJİNAL ESERİN YAZARI HAKKINDA	9
TAHLİLİN YAZARI HAKKINDA	10
METNE GİRERKEN	11

BÖLÜM 1: ETKİLER

Modül 1: Yazar ve Tarihsel Bağlam	19
Modül 2: Akademik Bağlam	25
Modül 3: Sorun.....	31
Modül 4: Yazarın Katkısı	37

BÖLÜM 2: FİKİRLER

Modül 5: Ana Fikirler	45
Modül 6: İkincil Fikirler	51
Modül 7: Kazanım	57
Modül 8: Yazarın Çalışmasındaki Yeri	63

BÖLÜM 3: ETKİ

Modül 9: İlk Tepkiler	71
Modül 10: Gelişen Tartışma	79
Modül 11: Bugünkü Etki ve Nüfuz.....	85
Modül 12: Şimdi Nereye?	93

TERİMLER SÖZLÜĞÜ	97
------------------------	----

İSİMLER SÖZLÜĞÜ	103
-----------------------	-----

ALINTI YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	109
--------------------------------	-----

ELEŞTİREL DÜŞÜNME VE GÖRME BİÇİMLERİ

Birincil eleştirel düşünme becerisi: ANALİZ

İkincil eleştirel düşünme becerisi: YARATICI DÜŞÜNME

John Berger'in 1972 tarihli *Görme BiÇimleri* adlı kitabı, görsel sanatlar ve resimleri anlama şeklimiz hakkında (üçü tamamen resimsel) yedi denemeden oluşmaktadır. Kitap sınırları zorlamış, akademisyenleri ve uzmanları sanatı "gizemli hale getirmek" ve onu halkın geneli yerine sadece elit bir azınlık için erişilebilir kılmakla suçlamıştır. Berger'in görüşü, sanat eserlerinin sanat dilini ve bir sanat eserinin yaratıldığı sosyal bağlamı keşfederek, eğitimli olsun ya da olmasın herkes için erişilebilir hale getirilebileceği yönündedir.

Durumunu açıklamak için Berger, sanat eserlerini anlamak ve onlarla etkileşim kurmak için yeni bağlamlar yaratmış ve inşa etmiştir. Argümanın her bir parçasının kesin, tanımlanmamış bir işleve sahip olduğuna dair ikna edici bir durum ortaya koyma konusunda olağanüstü bir yete-

neğe sahiptir. alışması da bu yeteneğinin bir ürünü olan, argümanlarının gücüne ve tutarlılığına karşı etkisinin nn açar. Berger'in argümanları ayrıntılı ve eksiksizdir. Karşı argümanlar ve karşı iddialarla ilgilenir, argümanlar ve açıklamalar arasında net ayrımlar yapar ve durumunu seçmeli bir sırayla düzenler.

Çağdaş görsel kültür analizi ve önemli olduğu düşünülen güzel sanat eserlerinin eleştirel keşfi ile birleştirilen şahe- serlerin doğrudan gözlemine kullanan Berger'in çalışmaları, yaratıcı düşüncenin eleştirel düşünme becerisinde has- sas bir egzersiz olarak da görülebilir. Nitekim, Berger'in analiz yöntemlerini anlamak, görsel sanatlara -özellikle resme- asla aynı şekilde bakmamanızı sağlar.

ORİJİNAL ESERİN YAZARI HAKKINDA

1926'da doğan John Berger, kuşağının en etkili sanat eleştirmenlerinden biriydi. Büyük ölçüde 1972 tarihli BBC televizyon programı *Görme Biçimleri* ile tanınıyordu, hayatı boyunca muazzam derecede üretkendi, ancak yarımşar saatte dört bölümlük programa eşlik eden kitabı hâlâ görsel kültür ve sanat hakkında eleştirel düşünmenin en iyi ilk örneklerinden biri olarak kabul ediliyor.

Yaşamı boyunca bir Marksist ve kapitalizmin ateşli bir eleştirmeni olan Berger, seçkin sanat kurumuna ve onun sınıf önyargılarına saldırmıştır. 2017 yılında 90 yaşında vefat etmiştir.